

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders en
gemeenteraden gemeenten in de jeugdhulpregio Zuid-
Holland Zuid

Uw kenmerk**Ons kenmerk****Datum**

UIT/2508312

10 juli 2025

Onderwerp**Bijlage(n)****Behandeld door/telefoonnummer**

Stand van zaken
Verbeterprogramma
beschikbare en betaalbare
jeugdhulp regio Zuid-Holland
Zuid

--

T. Kuijsters-Kastelein/06 14249608

Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad,

Middels deze brief informeren wij u over de stand van zaken van het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp in onze jeugdhulpregio Zuid-Holland Zuid. Dit is een gezamenlijk programma van gemeenten en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). U wordt gevraagd deze informatie beschikbaar te stellen aan uw gemeenteraad.

Inleiding

Meer dan 10 jaar, al voor de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015, werken de gemeenten in Zuid-Holland Zuid samen om de best passende jeugdzorg te bieden aan kinderen (en hun gezinnen) in kwetsbare situaties. Onderdeel van deze samenwerking is de gezamenlijke inkoop van jeugdhulp. De huidige contracten met jeugdhulpaanbieders zijn geldig van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2025.

Tijdens bijeenkomsten op 6 en 10 juni 2024 is de huidige inkoop met een brede vertegenwoordiging van betrokkenen geëvalueerd. Hieruit volgde onder meer dat de gemeenten de uitgangspunten die in 2022 zijn geformuleerd grotendeels onderschrijven en dat er verbeteringen nodig zijn om de jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur van de DG&J ingestemd met de uitgangspunten van het Verbeterprogramma Betaalbare en beschikbare jeugdzorg (VPBBJ).

Vanuit dit programma wordt onder meer gewerkt aan het beter afbakenen in de verordening van wat jeugdhulp is en wat niet, vindt een aanscherping plaats van de contracten met de aanbieders, wordt ingezet op een verbeterde samenwerking met huisartsen en Gecertificeerde Instellingen (GI's) en wordt samen opgetrokken met samenwerkingspartners vanuit het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming en Passend Jeugdhulplandschap. Het doel is om de jeugdhulp betaalbaar en beschikbaar te houden.

De afgelopen periode is tijdens vele werksessies input opgehaald bij diverse stakeholders zoals lokale teams, jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners en gemeenten. Deze input wordt gebruikt voor de aanpassingen van onder meer de verordening, uitvoeringsprocessen en de contracten met jeugdhulpaanbieders.

Stand van zaken contractuele wijzigingen regionale inkoop regio Zuid-Holland Zuid

Uit de evaluaties in 2024 is gebleken dat we op de goede weg zijn en het goede willen behouden, en dat er aanscherpingen en verbeteringen nodig zijn. Daarom is gekozen om niet opnieuw aan te besteden en de huidige contracten te verlengen met 2 jaar tot en met 31 december 2027. Er vinden contractuele aanscherpingen plaats en verbeteringen ten aanzien van afbakening en uitvoering. In aanloop naar 2028 zal worden gezien of te zijner tijd sprake zal zijn van een nieuwe aanbesteding. Op 19 juni 2025 heeft het algemeen bestuur van de DG&J ingestemd met het doorvoeren van een aantal (contractuele) wijzigingen voor de regionale inkoop van jeugdhulp per 1 januari 2026, waaronder:

1. Het verlengen van de huidige inkoopcontracten jeugd 2022 voor de jaren 2026 en 2027; het continueren van de huidige algemene overeenkomst van opdracht jeugdhulp 2022 jeugdhulp regio Zuid-Holland Zuid, inclusief de bijzondere delen van de overeenkomsten (hierna: BDO) 1, 2, 3, 4, 6 en 7 tot en met 31 december 2027;
2. Het sluiten van segment 5; beëindigen van de overeenkomst segment 5 Crisis;
3. Het integreren van segment 5 Crisis in segment 1 Hoog specialistisch;
4. Het overhevelen van de producten toeslag crisis ambulante en toeslag crisis bij verblijf met behandeling van segment 5 (Crisis) naar segment 1 (Hoog specialistisch);
5. Het overhevelen van de producten toeslag crisis pleegzorg en toeslag crisis bij wonen van segment 5 (Crisis) naar segment 2 (Wonen);
6. Het per 1 januari 2026 aanscherpen van de transformatiedoelstelling in bijzondere overeenkomst 1 Hoog specialistisch en het opstellen van KPI's met resultaatverplichting inclusief financiële consequenties bij het niet of niet volledig/niet tijdig nakomen van de gemaakte afspraken;
7. Overige contractuele aanpassingen en invoering per 1 januari 2026 om de jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden;
8. Opdrachtverstrekking aan PwC voor Kwaliteit als Medicijn en om deze incidentele kosten van € 125.000 voor fase 0 en 1 ten laste te brengen van het budget van DG&J, in het bijzonder als onderdeel van het bredere Verbeterprogramma Betaalbare en beschikbare jeugdzorg.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur kennisgenomen van de voortgang van het project In Verbinding en de aankondiging van een kostprijsonderzoek.

Onderbouwing huidige contracten verlengen en aanscherpen

Tijdens de eerdergenoemde evaluaties in 2024 is gebleken dat het nog niet gelukt om de gewenste veranderingen volledig tot stand te brengen. Het aantal aanbieders is fors toegenomen (via de routes Maatwerk en PGB), de verwachte opbrengsten (vermindering van kosten) van het normenkader zijn veel kleiner dan verwacht, er zijn te veel kinderen voor wie geen passende plek is en ondanks de financiering is op bepaalde momenten geen crisisbed beschikbaar. Al met al ervaren de gemeenten onvoldoende sturing op aanbod, kwaliteit en kosten. Er is meer scherpheid en focus nodig om deze beweging op gang te brengen. Daarom gaan we het goede behouden. Hetgeen wat we eerder hebben vastgelegd, onder meer in de verordeningen, contracten en uitvoeringsprocessen, gaan we aanscherpen en samen beter uitvoeren.

Onderbouwing aanscherpen transformatiedoelstelling in segment 1 Hoog specialistisch

Voor segment 1 Hoog specialistisch en 5 Crisis is er meer behoefte aan partnerschap. Het uitgangspunt is: geen jeugdige meer tussen wal en schip en het beschikbaar en betaalbaar houden van jeugdhulp. Daarom integreren we crisis in het Hoog specialistische segment. Dit betekent dat segment 5 (Crisis) gesloten wordt. Zo bevorderen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid van aanbieders.

Om het gewenste resultaat te behalen hebben we KPI's geformuleerd in gezamenlijkheid met de stakeholders waaronder een vertegenwoordiging van aanbieders, gemeenten, onderwijs en lokale teams. In 3 verschillende sessies zijn we gekomen tot concrete afspraken. Tot 1 oktober 2025 vervolgen we het pad om samen tot meetbare KPI's te komen met een resultaatverplichting en met financiële consequenties voor de aanbieder als zij niet (of niet tijdig, niet volledig, niet meetbaar, etc.) de afgesproken resultaten behalen. Ingangsdatum 1 januari 2026 blijft ongewijzigd.

Onderbouwing opdracht PwC Innovatieve pilot Kwaliteit als Medicijn

In segment 4 waar veel voorkomende specialistische jeugdhulp wordt gegeven, is behoefte om aanbieders te prikkelen zelf naar kostenbesparende innovaties te zoeken. Het idee is gebaseerd op 'kwaliteit als medicijn', uitgevoerd op verschillende plekken in de medisch specialistische zorg, VVT en GGZ, geïnitieerd vanuit verzekeraar VGZ, samen met zorgaanbieders. Het is een programmatische manier om een inhoudelijke beweging op gang te brengen door aanbieders te stimuleren innovaties en 'passende praktijken' te ontwikkelen die leiden tot volumereductie. Passende praktijken zijn oplossingen op kleine schaal voor grote oorzaken van ineffectieve zorg. We starten met een pilot bij lokaal gewortelde GGZ-aanbieders (met een spreiding van aanbieders voor een evenredige vertegenwoordiging van de tien gemeenten) en doen nader onderzoek naar het verbeterpotentieel. Bij 9 aanbieders is een omzet van 16.5 miljoen euro. De aanpak van Passende Praktijken heeft in de zorgverzekeringswet een reductie van 7-13% opgeleverd en zal naar verwachting 5-10% volumereductie opleveren in 2 jaar in onze jeugdhulpregio ZHZ.

Toelichting In Verbinding

Samen geven we vorm aan de ontwikkelingen in het jeugdhulplandschap in onze jeugdhulpregio. Daarbij werken we nauw samen met andere programma's zoals het Toekomstscenario, stevige lokale teams, nul uithuisplaatsingen. Meer ambulant, minder uithuisplaatsingen. De vraag aan het AB is om kennis te nemen van de innovatieve ontwikkeling In Verbinding, als alternatief in onze regio. Deze ontwikkeling is (mede) het resultaat van het programma Toekomstscenario.

Toelichting Kostprijsonderzoek

We zetten goede stappen om de jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden. Onder meer door de huidige contracten te verlengen en de huidige contractstandaarden te hanteren. Een verplichting bij het verlengen van inkoopcontracten is echter wel het uitvoeren van een kostprijsonderzoek. Vanuit de verplichting om reële tarieven te hanteren. Daarom wordt een onderzoek in gang gezet in de tweede helft van 2025 om te onderzoeken of onze huidige tarieven voldoen aan de eisen en of we daarmee we onze huidige tarieven kunnen blijven hanteren.

Nadere toelichting

De Adviesnota voor het AB van 19 juni 2025 met bijbehorende bijlagen zijn openbaar en beschikbaar op de website van de Dienst Gezondheid en Jeugd:

Agenda DGJ - Algemeen Bestuur DG&J overig donderdag 19 juni 2025 16:00 - 16:30 - iBabs Publieksportaal

Vervolgprocedure

Op basis van het besluit dat het algemeen bestuur heeft genomen in de vergadering van 19 juni 2025, zijn de jeugdhulpaanbieders vóór 1 juli 2025 per brief geïnformeerd. De contractuele wijzigingen gaan in per 1 januari 2026.

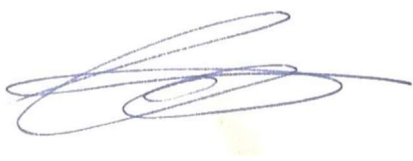
De afgelopen periode is een regionaal raamwerk van de verordening jeugdhulp opgesteld. Deze is aangepast naar aanleiding van de werksessies vanuit het Verbeterprogramma. Diverse stakeholders uit het jeugdhulplandschap waren tijdens deze sessies vertegenwoordigd. Binnenkort wordt het raamwerk opgeleverd, waarna elke gemeente deze lokaal kan gebruiken als basis voor de eigen verordening Jeugdhulp.

Vanuit het Verbeterprogramma zijn ook potentiële besparingsmaatregelen in beeld gebracht om de jeugdhulp betaalbaar en beschikbaar te houden. Het algemeen bestuur bespreekt deze in zijn vergadering van 10 juli 2025. De potentiële besparingsmaatregelen betreffen zowel het contractmanagement (SOJ) als maatregelen die op lokaal niveau door gemeenten zelf nader uitgewerkt dienen te worden.

Wanneer er weer nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt u daarover geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd,

de secretaris,

E.S. Schurink

de voorzitter,

H. van der Linden